

Schooljaarplan 2017 – 2018

Inleiding:

Op basis van de zelfevaluatie van het voorjaar van 2017, de doelen uit het Schoolplan 2015 – 2019 en de evaluatie van de opbrengsten van het schooljaar 2016-2017, hebben we voor 2017-2018 een aantal verbeteronderwerpen gekozen. Deels zijn dit onderwijsinhoudelijke onderwerpen en deel organisatorische. Tevens is er een aantal onderwerpen dat dit jaar is ingezet en volgend jaar ook verder aan wordt gewerkt.

Schooljaarplannen tot nu toe waren breed van opzet. De praktijk leerde dat door de vele onderwerpen een aantal onderwerpen niet konden worden voltooid of te weinig diepgang had. Naast successen gaf dat ook een gevoel van dat er niet werd gehaald wat we wilden.

Op basis van een nieuwe aanpak, waarbij de kern van het onderwijs leidend is, is een nieuwe opzet voor het schooljaarplan gekozen. Die is gericht op de kern van ons werk; het pedagogisch didactisch handelen. De aanpak is daarbij vooral gericht op samenhang en verdieping. Door samenhang te bieden krijgt het voor leerkrachten meer betekenis voor hun dagelijks werk en is de ontwikkeling breed (bij andere vakgebieden) toe te passen.

Wij kiezen ervoor om voor 2017 – 2018 het **coöperatief leren** centraal te stellen. Het onderwijs verandert..... wij willen streven naar onderwijs waarop de leerlingen kennis en vaardigheden verwerven waarbij nieuwe gegevens voor een leerling een betekenis krijgen, het onderwijs interessanter en daardoor betekenisvoller maakt en voldoet aan Goed onderwijs. Daarnaast zien we dat de krimp op onze school doorzet. Dit heeft voor de samenstelling van onze groepen in de toekomst consequenties. In de komende jaren is de verwachting dat onze school meer gaat krimpen waardoor wij genoodzaakt zijn in driegroepscombinaties te werken waarbij het leiderschap van leerkracht en directie anders wordt. Individueel en gezamenlijk gaan we dit schooljaar op onderzoek uit. Door kennis met elkaar te delen (presentatie goed onderwijs) en collegiale visitatie willen wij een uitdagend aanbod passend bij de belevingswereld van de leerlingen bieden. In de zelfevaluatie (*bijlage 1*), alsmede het tevredenheidsonderzoek (*bijlage 2*) hebben we gezien dat de condities op orde zijn: het pedagogisch handelen, het klassenmanagement en het onderwijskundig leiderschap.

Aan de hand van een aantal indicatoren (4.7, 4.3, 5.5, 9.4, 9.6, 1.5, 5.3, 5.4, 9.5, 9.7, en 9.8)* gaan we dit onderzoek stap voor stap doornemen. We koppelen hierbij de inhoud van de basisvaardigheden aan de didactiek. Dat brengen we in beeld, we halen kennis op en delen dit met elkaar. We monitoren dat d.m.v. een kijkwijzer die ons kan helpen het beeld te verduidelijken. De observaties worden gedaan door de leerkrachten directeur en de intern begeleider. Leerkrachten kunnen door het voorbereiden van lessen en collegiale visitatie m.b.v. kijkwijzers onderling bij elkaar kijken, samen lessen reflecteren, in tweetallen werken, in bouwen uitwisselen en als team opnames van lessen bekijken. Alles met als doel van en met elkaar leren. Visie op leren is de kapstok.

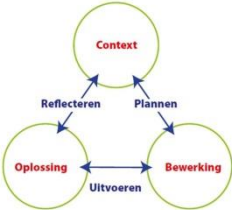
De negen indicatoren* om tot goed onderwijs te komen zijn de volgende:

1. Pedagogisch handelen (omgang met elkaar): ondersteuning, veiligheid, uitdaging
2. Effectief benutten van onderwijstijd
3. Taakgerichte sfeer
4. Activerende directe instructie; inhoudelijke helderheid en structuur, feedback en activering
5. Strategieën voor denken en leren
6. Systematisch volgen van vorderingen
7. Afstemming instructie en verwerking
8. Leerlingen zijn actief betrokken
9. Verantwoordelijkheid van leerlingen voor organisatie en proces

* Alle indicatoren gaan over het gedrag van leerkrachten. Uitzondering daarop is indicator 8; dit gaat over leerlingen. Deze kun je gebruiken als een controlemiddel; komt datgene wat de leerkracht doet, binnen bij de leerlingen?

Deze 9 indicatoren zijn gebaseerd op het waarderingskader van de inspectie, op de wet BIO, op de competenties van het schoolleidersregister en de code Goed bestuur.

Wat gaan we in het team met elkaar doen?

	Januari - april	Mei - juli
Aanbod (wat gaan we als kennis met elkaar ophalen)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Presentatie Goed onderwijs (negen indicatoren) ✓ Drieslag model (filmpje) ✓ Handleiding Wereld in Getallen (presentatie door de makers) <p>The diagram illustrates the 'Drieslag' model as a continuous cycle. At the top is a circle labeled 'Context'. An arrow points from 'Context' to a circle labeled 'Plannen' (Plan). From 'Plannen', an arrow points to a circle labeled 'Bewerking' (Act/Execute). From 'Bewerking', an arrow points to a circle labeled 'Oplossing' (Solution). From 'Oplossing', an arrow points back to 'Context'. Additionally, there is a bidirectional arrow between 'Oplossing' and 'Bewerking', and another bidirectional arrow between 'Oplossing' and 'Reflecteren' (Reflect). The word 'Uitvoeren' (Execute) is written below the 'Bewerking' circle.</p> <p>Boek: Ernstige reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Collegiale visitatie ✓ Handelingsniveau (kun je in differentiëren) wanneer hetzelfde niveau, wanneer ander niveau
Didactiek (hoe ziet dat er in de praktijk uit in leerkrachtengedrag)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Maakt gebruik van gespreks- en discussievormen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zorgt voor ondersteunende en stimulerende materialen voor (methodisch) reken- en wiskunde onderwijs

	<ul style="list-style-type: none"> ✓Zorgt voor geleide (in)oefening ✓Laat leerlingen in groepen/hoeken werken ✓Maakt gebruik van coöperatieve werkvormen ✓Doel benoemen, informeert de leerlingen bij over de lesdoelen ✓Plaatst doelen in een voor leerlingen belangrijke context ✓Stimuleert het gebruik van alternatieve oplossingen en strategieën ✓Leert leerlingen aanpakken om eigen antwoorden te checken ✓Geeft leerlingen de gelegenheid eerst zelf oplossingen te bedenken ✓Geeft leerlingen de gelegenheid van hun fouten te leren ✓Reageert adequaat op hulpvragen van leerlingen overeenkomstig uiteenlopende niveaus van zelfstandigheid ✓Geeft leerlingen de gelegenheid elkaar te helpen ✓Geeft opdrachten waarmee samenwerken mogelijk/nodig is ✓Laat leerlingen hun eigen werkwijze en die van klasgenoten evalueren 	<ul style="list-style-type: none"> ✓OB Zorgt voor hoeken en materialen die gecijferdheid stimuleren ✓Zorgt voor een adequate en stimulerende soft- en hardware ✓Maakt leerlingen nieuwsgierig en overtuigt hen van relevantie van leerinhouden ✓Maakt gebruik van gespreks- en discussievormen ✓Maakt gebruik van coöperatieve werkvormen ✓Laat leerlingen meeschrijven tijdens de instructie ✓Is niet alleen aan het woord maar stimuleert reflectie door middel van interactie met en tussen leerlingen ✓De interactie tussen leerlingen verloopt gestructureerd en is doelmatig ✓Zorgt voor werkvormen waarbij de interactie tussen leerlingen leidt tot reflectie ✓Laat leerlingen verschillende oplossingsstrategieën met elkaar vergelijken ✓Leert leerlingen inzicht te krijgen in het eigen leerproces ten opzicht van dat van anderen (metacognitie) ✓Geeft leerlingen niet alleen feedback op het resultaat maar ook op het proces ✓Laat leerlingen hun eigen werk corrigeren ✓Laat leerlingen het werk van klasgenoten corrigeren ✓Laat leerlingen conclusies trekken uit het gecorrigeerde werk ✓Laat leerlingen hun eigen werkwijze en die van anderen evalueren ✓Geeft feedback op de individuele invulling van taken en rollen bij de samenwerking ✓Geeft feedback op de meerwaarde van samenwerking voor het resultaat ✓Geeft feedback op aanpak, planning en gekozen ondersteuning
<p>Differentiatie (wie; hoe gaat dat voor individuele leerkrachten of in bouwen en wat geeft dat als vervolgstappen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓Aandacht besteden aan observaties (indelen in handelingsniveaus, waar let ik op, wat noteer ik) ✓Hoe ga ik er mee om (differentiatie) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓Hoe ga ik er als leerkracht mee om?

Uitwerking januari - april:

Aanbod:

- 1) Presentatie directeur en intern begeleider Goed onderwijs: Uitleg kwaliteitszorg L&E (observatie-instrument)
- 2) Bekijken en bespreken filmpje drieslag model
- 3) Presentatie makers methode Wereld in Getallen gericht op samenwerking

Didactiek:

- 1) Leerkrachten bereiden in tweetallen een rekenles voor en bespreken de les tijdens het gezamenlijk overleg
- 2) Wekelijks een rekenles voorbereiden en uitvoeren volgens indicatoren bovenstaand model didactiek
- 3) Oefenen van de didactiek en reflecteren hierop
- 4) Collegiale visitatie en feedback op beschreven indicatoren bovenstaand model didactiek
- 5) Klassenbezoek directeur en feedback op beschreven indicatoren model didactiek

Differentiatie

- 1) Bevindingen eigen handelen en collegiale visitatie, reflectie op indelen op handelingsniveaus
- 2) Reflectie op leerkrachtgedrag

Uitwerking mei - juli:

Aanbod:

- 1) Rooster collegiale visitatie
- 2) Niveau bespreken in teamverband (waar kun je in differentiëren en op welke wijze)

Didactiek:

- 1) Collegiale visitatie en feedback op beschreven indicatoren volgens bovenstaand model
- 2) Oefenen van de didactiek en reflecteren hierop
- 3) Wekelijks een rekenles voorbereiden en uitvoeren volgens indicatoren bovenstaand model
- 4) Leerlingen in hoeken laten werken
- 5) Zelfstandig controleren en het leerproces evalueren

Differentiatie:

- 6) Bevindingen en reflectie eigen handelen rekenles handelen (gericht op gedrag) teamlid n.a.v. de collegiale visitatie.

Doel van de schoolontwikkeling schooljaar 2017-2018:

Aan het eind van het jaar kunnen wij de theorie vertalen in leerkrachtgedrag waarin we in staat zijn een goede keuze te maken voor een uitdagend aanbod, passend bij de belevingswereld van de leerlingen en waarin we in staat zijn om de leeromgeving rijk en uitdagend in te richten gericht op het vakgebied rekenen.

Aan het einde van schooljaar 2017-2018:

- 7) Hanteert de leerkracht bij uitleg werkvormen die leerlingen op rekengebied activeren
- 8) Maakt de leerkracht voor leerlingen de inhoudelijke opbouw van de les inzichtelijk
- 9) Stimuleert de leerkracht het hanteren van controle activiteiten
- 10) Laat de leerkracht leerlingen reflecteren op oplossingsstrategieën en hun eigen aanpakgedrag
- 11) Stelt de leerkracht zich coachend op en helpt op aanvraag
- 12) Bevordert de leerkracht dat leerlingen samenwerken
- 13) De leerkracht laat kinderen op doelmatige wijze samenwerken
- 14) De leerkracht geeft leerlingen feedback op getoonde zelfstandigheid en kwaliteit samenwerken
- 15) De inrichting van de les is uitdagend en rijk
- 16) De leerkracht laat leerlingen reflecteren op oplossingsstrategieën en hun eigen aanpakgedrag
- 17) De leerkracht geeft leerlingen feedback op getoonde zelfstandigheid en kwaliteit samenwerken

Waar werken we ook aan in 2017 - 2018?

Onderwerp	Doel en begroting	Stappen	eigenaar	Evaluatie en borging
Kwaliteitsdocumenten evalueren en vernieuwen	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vaststellen doorgaande lijn (afgelopen schooljaar evalueren, vernieuwen en aanpassen) ✓ Inzicht in de afgesproken tijd en 	Alle documenten (zie onderstaand) worden afzonderlijk doorgenomen, besproken en aangepast per groep via mailwisseling en teamoverleg.	Rijanne	We stellen tijdens het proces de oplossingen voor onze school bij. Aan het eind van het jaar is deze methodiek vast gesteld in een

	<p>inzet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nadruk op plusleerlingen i.v.m. de opbrengsten (zie onderwerp plusbeleid) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rekenen ✓ Technisch lezen ✓ Sociale emotionele ontwikkeling ✓ Begrijpend lezen en luisteren ✓ Bewegingsonderwijs 		borgings- en ontwikkeldocument.
Betekenisvol leren:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Visie vaststellen samenstelling combinatiegroepen (hoe willen wij ons onderwijs inrichten over vijf schooljaren) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Presentatie Goed onderwijs ✓ Individueel onderzoek team ✓ Presentaties leerkrachten; visie op leren ✓ Bevindingen, overeenkomsten en conclusies presentaties ✓ Keuze en voorbereiding scholenbezoek ✓ Onderzoeksvragen opstellen keuze scholen ✓ Scholenbezoek + onderzoeksvragen + uitkomsten ✓ Conclusies + visie (koers) bepalen 	Rijanne/ Paulien	Start in september, visie vastgesteld in juni
Cultuurplan	Uitvoering van het cultuurplan	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zie beleidsplan ✓ Atelier (creatief circuit) ✓ Workshop museum Wierdenland 	Rijanne/ Joke	Evaluatie mei 2018
ICT	Uitvoering ICT beleidsplan	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nationaal media paspoort ✓ Vernieuwing website ✓ 1 op 4 regeling 	Rijanne/ Tineke	Juni 2018
Muziek	Implementatie 1,2,3 Zing	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Teamtraining ✓ Cursus 1,2,3Zing coördinator ✓ Inrichten muziekkast ✓ Vaststellen werkwijze ✓ Thema avond voor ouders (juli 2018) 	Rijanne/ Judith	Aan het eind van het jaar is deze methodiek vast gesteld in een borgings- en ontwikkeldocument
Plusbeleid	Doorgaande lijn plusleerlingen aanbod-didactiek-differentiatie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Teamoverleg ✓ Overzicht materialen en planning ✓ Vormgeving aanbod en begeleiding van meer en hoogbegaafden 	Rijanne/ Paulien	Aan het eind van het jaar is deze methodiek vast gesteld in een borgings- en ontwikkeldocument

Pedagogisch klimaat, sociale veiligheid, burgerschap en intergratie	Aanpassen van ons beleidsplan aan de nieuwe eisen van de inspectie	Voorstel maken en voorleggen aan team en MR. Daarna na input definitief maken	Rijanne	Januari 2018
Kanjer leerling volg- en adviessysteem	Uitvoering Kanjertraining tweede jaar	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Scholing kanjertraining 1 leerkracht (kanjercoördinator) ✓ Sociogram ✓ Lkr-vragenlijst oktober ✓ Lln-vragenlijst groep 5 t/m 8 oktober ✓ Cursus Kanjar coördinator (1 leerkracht) ✓ Lessen Kanjertraining 	Paulien/ Rijanne/ Karina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ KanVas-lijsten ✓ Kwaliteitsdocument Kanjer
Continu rooster	Implementatie continu rooster	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Evaluatie team (oktober 2017-maart 2018-juli 2018) ✓ Evaluatie leerlingenraad (februari 2018) ✓ Evaluatie MR (februari/maart 2018) 	Rijanne/MR	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Notulen teamvergaderingen ✓ Notulen MR vergadering
BHV	Verlenen van eerste hulp	✓ Cursus	Fieneke/ Karina	Certificaat april 2018
123 Zing coördinator	Cursus tot 1,2,3Zing coördinator	✓ Oktober tweedaagse cursus	Judith	Certificaat oktober 2018
Cultuurcoördinator	Afronden opleiding tot cultuurcoördinator	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Volgen van de cursusdagen (1 leerkracht) ✓ Uitvoering van het cultuurplan 	Joke	Juni 2018

Bijlagen:

1. Zelfevaluatie
2. Tevredenheidsonderzoek
3. Observatie-instrument (L&E versie maart 2017)